

PAX+ Östanbäcks kloster Efter Allhelgona 2008

Kära vänner!

Utsikten från klostret mot solen i sydväst över vintervita fält mellan glesa träd, som ännu står (till skillnad från alla dem som fällts under året) är väl ingen dålig bild, när vi nu skall sända tidiga hälsningar inför det advent som stundar och följande högtider¹. Kanske inte heller inför det som vi närmast skall fira här: *Den 14 november*, br.Birgers och undertecknads kombinerade 126-årsdag, vi som också haft två silverjubiléer under året, av tillträdet som klostrets fader resp. den högtidliga professen, är också 13-årsdagen av br.Pouls inträde i kommuniteten. Det slår mig med viss kraft att han faktiskt varit här över halva tiden av mitt mandat, medan jag fortfarande har känslan av att han kommit hit på senare tid. När han kom som pensionerad församlingspräst från ett nybyggarområde i Köpenhamns utkant (efter åren på Anholt, Hallands glömda ö i Kattegatt) kunde man med skäl tala om en andra karriär i livet. Men nu står han möjligen inför den tredje, i sitt åttionde år: Vårt kloster tycks få ta ställning till en inbjudan att placera honom som präst i och för den kommunitet som nu håller på att formas i Hellig Kors Kloster, det där som står färdigt i sten sedan snart femtio år på den västjylländska heden för att ta emot munkar och nunnor eller något ditåt, sedan grundarnas död för ett par decennier sedan. Tre bröder och tre jämna år må bli tre dagars fest så här (men ingen skall känna någon slags press att ge sig ut i vinterväglag för detta - om man gör det obs : nya 70, Förbifart Sala, närmare från Västerås och Stockholm - Enköping):

¹ Julklappstips i år, förutom våra ljus: Lars Hillås' bok Klosterliv (Cordia) och prisbelönta Lena Israelsson, Klosterträdgårdar, Wahlström&Widstrand, med en del om Östanbäck.

Fredag den 14: Mässa kl 11, ev. under ledning av klostrets biskop, i så fall med oljevålsignelse.

Öppet hus med kulinarisk och kulturell förtäring - presentationer av personer och projekt, en polsk skald, politisk ortodoxi (inte minst inför Frimodig kyrkas möte i Sthlm 15-16, vi kan förmedla program), påven och patriarkerna, hoppet om Enhetens kyrka, flyktingpolitiken, kaffet från bönan till koppen, den svenska vården, liv efter döden mellan tidebönera: Non 14, Vesper 17.30 och Completorium 19.40.

Lördag den 15: Klostrets vanliga schema - välkomna att vara med i vår rytm från vigilian kl 04.00 till Completoriet 19.40, inklusive stillheten under siestan 13-14. Lunch under högläsning efter middagsbön i kapellet 11.15

Söndag den 16: Likaså vanligt schema med högmässa 08.30, följd av brunch, med möjlighet till samtal i parlatoriet

Vi ber emellertid om *en anmälan om deltagande senast 11/11* för att inte utan nödtvång utnyttja försynens särskilda nåd med bespisningsunder o.dyl. Maila caesarius@munkljus.se, ring (telsvar också **0224 251 88** - även fax där el 0224 250 20).

Jubilarerna gläds åt gåvor till Enhetens kyrka - varmaste tack för allt det som redan kommit från så många glada givare under det gångna året. *Ett särskilt projekt* är nu räddningen av Kristus-Allhärskaren-ikonen av Bengt Olof Kälde bakom altaret i det nuvarande kapellet. Konstnären själv kan nu inte längre göra något åt den som han tänkte för några år sedan. En annan framstående ikonmålare och mycket kompetent konservator i vårt land, Lars Gerdmar, har nu kommit med en offert för en räddning, 43 000:-, för ett mycket tidskrävande detaljarbete. Det är kanske just nu det mest akuta delprojektet. Ikonerna skall ju få sin plats i den kyrka vi ser fram mot.

Det är några miljoner kvar till förverkligandet av ”den vita drömmen” helt ut, men kanske bara en halv till grunden med kryptan.

För att fortsätta meditationen över fotot ovan, så får vi alltså säga, att det handlar om hösten, livets höst för några av oss i varje fall. En påminnelse om vår dödlighet som det brukade heta från predikstolen finns förvisso i talet 70 (Ps 90:10). Undertecknad fick uppleva den i hjärtstilleståndet vid försöket till ballongsprängning för ett drygt år sedan, men by-passen i våra förefaller ha fått avsedd effekt och ”han springer som vanligt”, har någon bekant kommenterat ... Helt visst är jag mycket skonad jämfört med medbröder med betydligt besvärligare och plågsammare krämpor - och dem med samma genetiska arv.

Oförtjänt nåd är tacksamhetens grundackord i de sju decennierna. Men medelåldern här börjar alltför mycket likna den som gäller de flesta kloster i väst. Be gärna om kallelser och nåd för oss att ta emot dem!

Kanske höstutsikten också bidrar till vår större uppmärksamhet på den mycket utsatta situation som våra vänner som utlämnats åt det som kallas *samhällets omsorg* hamnar i, antingen de bor hemma eller finns på institutioner och själva hjälplösa får vänta i timmar kanske på att ett larm får effekt och får mycket litet av tid för mänskligt möte med en jäktad personal.

Ersta-direktorn Thorbjörn Larssons ganska svidande vidräkning med svensk förväntad förträfflighet på området förtjänar all uppmärksamhet, ett rejält larm till välfärdssamhället, där politikerna talar så mycket vård och omsorg. Faktiskt har tanken på ett kyrkligt hem för de gamla i vår närhet, som vår klostermoster Ulla, enligt släkt och vänner världens yngsta nittioåring för några veckor sedan, försökt aktualisera för oss, trängt sig på. Men ingen i kommuniteten skulle kunna administrera det. Däremot kan vi tipsa om arbetskraft, rentav kvalificerad, bland flyktingar som söker räddning undan de värsta formerna för kvinnoförtryck eller rentav våldtäkt och död men som nobbas av Migrationsverket och dess domstolar, som, så svenskt, alltid vet bäst om alla länder i världen. Om de nya reglerna innebär en öppning för dem, återstår att se. Nationalegoism förefaller mest vara deras signum. En påminnelse om vår dödlighet - och kanske ännu mer om djup tacksamhetsskuld för sådant som förmedlat så mycket oförtjänt nåd - finns förvisso också i namnen vi läste i den särskilda förbönen i årets stora själamässa, här i år måndagen efter Alla Helgons dag.

Harald Riesenfeld, min generöse Doktorvater som helst beskrev sig som en vän på samma nivå, klostrets retreatledare efter 80-årsdagen 1993, som mot slutet av sitt långa liv, så medveten om sin situation, vittnade, att han tappat greppet om tiden och bara höll fast vid det ena: ”Jag vet ej stund, jag vet ej dag Men dagligt dig förbidar jag (SvPs 159:5), har, vågar jag tro, nått det seminarium som han tänd av sin entusiasm inför något exegetiskt problem plötsligt kunde aktualisera med ett plötsligt utrop: ”Tänk att man en gång skall få svar på alla dessa frågor ...!” Hans *Blenda*, några månader yngre, glasklar in i det sista, fick gå några månader före honom. Så fast förbundna var de i döden som i deras långa liv. *Rosa Edelgaard*, system och modern i Hellig Kors Kloster under många år, hann knappt med att lämna uppgiften där, som till sist blev omöjlig för henne under oklara förutsättningar, förrän den sjukdom återkom, som inte lät henne bli äldre än 61 år. Br.Birger kunde tillsammans med Jeanette se henne en sista gång i somras.

Vår dödlighet med den första generationen nu över 70, det är väl också ett motiv för *br.Johannes'* arbete uppe i Kiruna med att skriva ner sina minnen och därmed mycket av klostrets historia och förhistoria.

Ute på Gotlands nordöstra hörn lever *br.Per* sitt stilla, avskilda liv för klostret, kyrkan och världen med söndagsavbrotten, i anslutning till söndagsmässan i S:t Mikaelsskyrkan strax utanför ringmuren i Visby, för tjänst som diakon med evangelium och kalk, bibelstudier och någon retreat.

Vi har nu bakom oss *Allhelgonaförsäljningen*, som skaffar avsättning för de ljus som nu med större intensitet och regelbundenhet kan stöpas av vår anställda *Azad*, egentligen en kvalificerad skraddare med hustrun Qulchen som designer. Så småningom hoppas vi kunna hjälpa honom och hans eget eller vårt företag med hans hjälp in på den kyrkliga klädesmarknaden. Några dagar var våra vitryska systrar hos oss med sina ikoner, CD-skivor m.m. också detta år (innan de tog in i ärkebiskopsgården i Uppsala). Också i år görs Första Adventsveckan marknadsliknande här med hjälp av våra hantverkargrannar - 10 - 17 alla vardagar inkl lördag. Trots ekonomisk motvind hoppas vi kunna kraftigt öka vår omsättning. Vi måste ta igen det som Skatteverket tagit från oss med sitt arv från Godstagus, som Johannes Magnus med sådan rätt uttydde Gustav (I).

Pilgrimer i bussar har vi förvisso haft säsongerna för det, slutet av april till början av juni och sedan en del under hösten, det som varit så ekonomiskt också viktigt för klostren genom tiderna. Det går inte att förneka, att de/vi är beroende av det kristna folkets stöd.

Också som gäst på Mar Afrem-klostret i Syrien, nuvarande säte för den syrisk-ortodoxe patriarken, Mor Ignatius Atas Jukka, där också biskopssynoden för den syrisk-ortodoxa världskyrkan samlas årligen, något jag fick uppleva ett par dagar inför Korsmässan den 14 september, kunde jag se pilgrimerna komma och fara. Europa- även Sverige-syrianernas inslag var starkt - och Sverige är nu mycket närvarande i Syrien som Syrien i Sverige genom det som skett sedan 70-talet. Själv fick jag vara pilgrim i Paulus' fotspår i någon mån, i varje fall gå på Raka gatan i Damaskus och be i Ananias' hus/kyrka - och dessutom se den så sköna Umajjad-moskén med dess centrum: Johannes Döparens huvud. Åter en stor gåva för mig liksom medbedjandet så gott det gick i den syrisk tidegården och liturgin med dess starka koncentration på inkarnationens och korsets gudomligt-mänskliga mysterium.

Den s k monofysitismen är faktiskt inte alls ett slags doketism, som tränger undan Jesu mänskliga sida. Tvärtom blir inkarnationen nästan än mer påtaglig i understrykandet av hur Maria bär Gud i sitt sköte, föder honom, ger honom di, i Tris-hagion-tillägget: Helige Odödlige, *som blev korsfäst för oss* ... Inkarnationens paradox i dess yttersta konsekvens, krubbans fullbordan på korset - och så människans gudomliggörelse genom Gud som i allt verkligen blev människa, det centrum för vår tro vi nu åter nalkas, evighetens inträde i tiden som är utgångspunkten för vår tideräkning².

Som så ofta var de med orden formulerade mot-satserna mellan olika kristna, där staten grep in och till sist ville reglera rätt lära faktiskt beroende av språkliga missförstånd: Latinets och grekiskans termer förstods inte riktigt av dem som talade de andra språken, syrisk, koptiska, armeniska ... Den insikten som formulerats i överenskommelser mellan Rom och bl a den syrisk kyrkan är en grund för den kyrkogemenskap vi nu söker en väg att formalisera, mitt egentliga ärende med den syrisk resan. Och det kraftiga inslaget i Jesusmanifestationen i Kungsträdgården i våras från just syrianerna pekar på hur viktiga dessa flyktingar från Bibelns del av världen blivit för den svenska kristenhet som nu står för den gamla kyrkans tro och livsmönster.

Och till sist: *pilgrimer* är vi ju alla, också med löften om att hålla ut i samma kloster till livets slut, på väg mot vårt livs solnedgång, i väntan på Soluppgången där bortom som vi ber om i adventsantifonen för vintersolståndsdagen:

*O Soluppgång, det eviga ljusets glans och Rättfärdighetens Sol,
kom och ge ljus åt dem som sitter i mörker och dödens skugga!*

Det må vara bön och önskan om den goda julen och det goda nya året för Er och alla i vår värld.

Era bröder i Östanbäcks kloster gn fr.Caesarus

² därmed den *kalender* som vi avser att skicka till alla som beställer den, i tryckt eller elektronisk form - kanske bifogas den rentav detta brev eller lämnas till dem som kommer den 14-16.

Plusgirot: Östanbäcks kloster 61 64 95-8. Bankkontot för Enhetens kyrka

”Trossamfundet Heliga Korsets etc.” 8284-2 04 614 015-8

